

DATUM
2015-12-09
ERT DATUM
2015-09-11

DIARIENR
2015/177-4
ER BETECKNING
N2015/4746/PUB

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

EU och kommunernas bostadspolitik (SOU 2015:58)

Utredningen lämnar flera förslag som Statskontoret bedömer förbättrar stödet till kommunerna i arbetet med bostadsförsörjningsfrågor. Statskontoret väljer att kommentera de förslag som vi bedömer vara de huvudsakliga.

Vad gäller utredningens förslag om vägledning vid kommunal stödgivning för att kommunerna lättare ska kunna följa EU:s statsstödsregler

- *tillstyrker Statskontoret förslaget* att en statlig myndighet bör få uppdraget att stödja kommunerna i deras arbete med statsstödsrättsliga frågor i enlighet med förslaget från Utredningen om en kommunallag för framtiden (SOU 2015:24).

Vad gäller utredningens förslag om en stödordning för omstrukturering av kommunala mindre bostadsverksamheter

- *tillstyrker Statskontoret förslaget* att en ordning för stöd till undsättning och omstrukturering av kommunala mindre bostadsverksamheter i kris verksamma på en svag bostadsmarknad anmäls till kommissionen. Ordningen omfattar inte bostadsverksamhet som drivs i kommunal nämnd.
- *tillstyrker Statskontoret förslaget* att en kommun ska få lämna stöd enligt stödordningen endast om Boverket har konstaterat att villkoren i stödordningen är uppfyllda.

Vad gäller utredningens förslag om en ordning för statligt stöd till EU-rättsligt godtagbart stöd för bostadstjänster av allmänt ekonomiskt intresse på svaga bostadsmarknader

- *tillstyrker Statskontoret förslaget* att Boverket ska efter ansökan av en kommun med en svag bostadsmarknad kunna bevilja statligt stöd till kommunen för att kommunen ska kunna ge stöd i form av ersättning för en av kommunen beslutad bostadstjänst av allmänt intresse. Boverket ska granska att tjänsten fyller ett bostadsbehov som inte marknaden kan

tillgodose och att villkoren i kommissionens beslut om stöd till tjänster av allmänt ekonomiskt intresse eller kommissionens förordning om stöd av mindre betydelse till tjänster av allmänt ekonomiskt intresse är uppfyllda. Nybyggnation ska inte kunna finansieras med statliga medel.

- *tillstyrker Statskontoret förslaget* att Boverket ska kunna ge vägledning avseende tillämpningen av EU:s statsstödsregler till kommuner med svaga bostadsmarknader genom att yttra sig i frågan om kommunens planerade åtgärder är förenliga med EU:s statsstödsregler om stöd till tjänster av allmänt intresse.
- *tillstyrker Statskontoret förslaget* att en ny förordning om statligt stöd till vissa kommunala åtaganden för boendet på svaga bostadsmarknader ersätter den tidigare förordningen (2002:664) om statligt stöd för vissa kommunala åtaganden för boendet.

Vad gäller utredningens förslag om Statens bostadsomvandling AB

- *tillstyrker Statskontoret* att en stödordning för den verksamhet som Statens bostadsomvandling AB bedriver utformas i enlighet med kommissionens beslut om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse.

I det följande redovisar Statskontoret bakgrunden till dessa ställningstaganden.

En stödordning för omstrukturering av kommunala mindre bostadsverksamheter i kris

Statskontoret anser att det är angeläget att statligt stöd inom samtliga sektorer, även på bostadsmarknaden uppfyller de EU-rättsliga kriterierna. Eftersom statligt stöd, vid sidan av ökad statlig tillsyn och styrning, är en viktig komponent för att nå målen för bostadsförsörjningen är det positivt att stödets rättsliga legitimitet bekräftas. Statskontoret tillstyrker därför att förslaget om en ordning för stöd till undsättning och omstrukturering av kommunala mindre bostadsverksamheter i kris verksamma på en svag bostadsmarknad anmäls till kommissionen.

Statskontoret delar utredningens bedömning att en kommun ska få lämna stöd enligt stödordningen endast om Boverket har konstaterat att villkoren i stödordningen är uppfyllda. Statskontoret tillstyrker därför förslaget.

En ordning för statligt stöd till EU-rättsligt godtagbart stöd för bostadstjänster av allmänt ekonomiskt intresse på svaga bostadsmarknader

Statskontoret gör samma bedömning som utredningen att EU-rättsligt godtagbart stöd i form av ersättning av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse kan vara ett alternativ eller komplement till ovan föreslagna ordning. Det är

också följdriktigt att Boverket utför granskningen även när det gäller denna form av stöd. Statskontoret tillstyrker därför förslaget att stödordningen kompletteras med en möjlighet till statligt stöd till kommuner på svaga bostadsmarknader som behöver ge stöd till företag som utför bostadstjänster av allmänt ekonomiskt intresse.

I de fall då kommunerna själva finansierar bostadstjänster av allmänt ekonomiskt intresse, utan Boverkets stöd, anser utredningen däremot inte att nationella tillämpningsföreskrifter är lämpliga. Därmed behöver kommuner som lämnar stöd inte inhämta Boverkets godkännande, såsom är fallet när det gäller kommunal finansiering av omstrukturering av bostadsverksamheter.

Statskontoret delar utredningens bedömning om det olämpliga i att utarbeta en nationell reglering på ett område med stora regionala skillnader att ta hänsyn till och tillstyrker således förslagen. Vårt ställningstagande bygger på att utredningen samtidigt föreslår en möjlighet till vägledning för de kommuner som behöver detta.

Statskontoret tillstyrkte i vårt remissvar förslaget i betänkandet En kommunallag för framtiden (SOU 2015:24), att en statlig myndighet, som är Upphandlingsmyndigheten, får uppdraget att stödja kommunerna i deras arbete med statsstödsrättsliga frågor. Vi gör emellertid samma bedömning som utredningen att Boverket är bättre lämpat att vägleda kommuner med svaga bostadsmarknader när det gäller frågor som rör bostadsmarknaden än Upphandlingsmyndigheten.

I avsnitt 13.3 Konsekvenser för myndigheter diskuterar utredningen följderna av förändringar av en av Boverkets förordningar som gäller det statliga stöd som myndigheten lämnar till kommuner för att bostadsföretag ska omstruktureras (se förslag ovan). Statskontoret saknar emellertid en analys kring eventuella konsekvenser för Boverket när det gäller vägledningen åt kommuner avseende tillämpningen av EU:s statsstödsregler om stöd till tjänster av allmänt ekonomiskt intresse. Utredningen presenterar ingen uppskattning om vilken mängd förfrågningar från kommuner som förslaget kan tänkas väcka. Statskontoret vill emellertid inte avstyrka förslaget av detta skäl men anser att frågan bör beaktas i den fortsatta beredningen.

Förslag till ny förordning

Statskontoret tillstyrker förslaget om en ny förordning eftersom vi bedömer att den nya förordningen innehåller komponenter som kommer att skapa bättre förutsättningar för stöd till kommuner med svaga bostadsmarknader än nuvarande förordning. Förordningen innehåller bland annat en stödordning för omstrukturering av kommunala mindre bostadsverksamheter i kris (se ovan). Förändringarna i den nya förordningen är genomgripande. Enligt

Statskontoret gör utredningen därför rätt bedömning när den förslår en ny förordning och inte endast argumenterar för ändringar i nuvarande förordning.

Statens bostadsomvandling AB

Statskontoret tillstyrker att en stödordning för den verksamhet som Statens bostadsomvandling AB (Sbo) bedriver utformas i enlighet med kommissionens beslut om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse. Statskontoret anser att utredningen gör en korrekt bedömning att Sbo:s nuvarande uppdrag inte är utformat så att verksamheten kan förklaras förenlig med EU-rätten. Det är därför positivt att Sbo:s uppdrag ses över och korrigeras.

Generaldirektör Ingvar Mattson har beslutat i detta ärende. Utredningschef Erik Nyberg och utredare Sebastian Stålfors, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Ingvar Mattson

Sebastian Stålfors